

THÂN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỔI SÁNG

Chủ-nhiệm:
DIỄP-VĂN-KÝTòa báo:
Góc đường Filippini và Espagne
Số 324Chủ-bút:
NGUYỄN-VĂN-BADEPT LEGAL
PHOTOGRAPHIC
1/9 10428

VỤ GIẾT MONTEIL BAZIN hay là Ván-dé nhơn công

Vụ giết Monteil năm rồi là không xung đột. Vấn đề nhơn - công. Vụ giết

Lại thêm mấy ông chủ sô cao

sô cù ngõi trên cao, tông như

họ không thèm bết nồi khò của

cáp - rảng cu-li, Bazin chết vì

người làm lát mồi họ. Đã vậy

mà họ cù binh vực lòn người

tùng sự của họ, đầu phái đều

quay cũng vây. « Bình đẳng mà

giữ trật tự trong số », là câu

của họ trá lời.

Nhiều người làm trên sô cao

và xé tường thuật với nhau rằng

tên dan nào đã ký tờ giao

hèo rời thi không trong giờ

xứ. Số cao sô là một nửu: nhô

t ống nước lòu ». (Un état dans

un état) Điều có bị kinh sô hò

hết thê nào cũng chịu ủp

không soi. Có khám tài sông, ma

chui dưới, khói khám tài gò

mìn cho cát cát.

Walter ở Sumatra, Monteil ở

Pan-Reng, Bazin ở Hà-nội, cả

ba đều bị giết. Bốn phần của

người cầm quyền là phải kiêm

máy tên vũ phong mà trang trại.

Than ôi! Trần duy Tự giết

Monteil: một người chết. Chân-

phú chém đầu Trần duy Tự: hai

người chết. Cả hai đều là

nhân vật thuộc địa cũng

không mất cái nghĩa kinh tế.

Người ngoại quốc họ đến đây

đóng lồng giùm lâm cỏ, chờ nào

phải vi cắp con mập đập sô

nhau quay qua hòn đảo?

Người dân đây có hai hạng:

hoặc làm quan cát cát, hoặc buôn

bán và lèp đồ - đồ. Từ ngày

thể giải được biết cái danh « đất

đất » đến nay, xứ Đông-duong

này đã thành cái « nhâm »

của các nhà tư bản ngoại-quốc

Chẳng những người Âu-mô-thô,

mà người Mô cũng giàn ghê đến

« đất đai » là con gà đẻ trứng

vàng. « Đất đai » là cái kho vòi tôm.

Nhung muôn khai sô - đất

đô, cần phải có nhơn công.

Nhơn công nước ngoài, họ có

chiều dến đây làm chí. Đường xa

xe, phong thô khác. Bất khích,

quê người dê làm nên sự

nghiệp gì kia. Chờ đất khách

quê ai-tuôi mà cũng chon lâm

tay bón, ai dài gi luồn công

và lâm. Dù họ có chiu qua đây

làm việc di nún, đồng luong

cảng phải cho cao mới được.

Còn lại nhơn - công Annam.

Nói cho phái, theo những lờ

giao kèo của các nhà tư bản

dặt ra thì nhơn-công cũng dù

sống đồng làm việc. Nhưng hòn

sô cao sô rõ, người cắp rặng

hoặc quan lý có thi hành

như quan lý có thi hành

CARROSSERIE PEINTURE
Réparation Mécanique

Saigon có một tiệm Nam-hiệp
thanh là có phòng kiểm rộng,
và xe hơi rất tốt và mau, sửa
đó các thứ may xe-hơi rất cần
thần đồng thang xe rất mau
khiến rát-dep.

May mắn xe và áo ném (ca
pettes et housses) dù các kiem
hoặc áo. Sang đây làm chiếc
túi xe không mất công chờ đợi.
Changer binh accus, bảo hành
du ampera dung được lâu.

Các quý khách ở Lục-châu
muốn hỏi công chuyện về xe
hơi xin viet tho thương nghị,
bản hiệu sẽ trả lời liền.

NAM-HIỆP-THẠNH
Bui khai, Directeur
168, Bd. Gallieni - SAIGON
Téléphone n 178
Đường xe điện khi chọn.

SỨC TÌNH GIẤC MÊ

Cậu Tri-quá là con nhà thế-phicket, sinh trưởng ra ở nhà, tuy không gặp được cảnh tuyệt phú cực qui, nhưng nhà cậu cũng được thường thường lực trung, song đường cậu chỉ có một mà thôi cho nên nâng niu cậu như cái trứng mỏng trên tay, dồi gi được nay, thích gì có ngay, đổi với những công tử các nhà phu quí dương thời cũng không kém hơn mấy nòi. Tuổi dù ngoại 15 mà dương còn ngùn ngao vào quyền luân-nữ. Mạnh từ vui vui ba ông dỗ ở lối xóm. Ông thân cậu về phải cậu học, rồi phản đối với cách học kim thời, cho nên cũng muốn dè cho cậu theo dõi Không-giáo, tuy thích ngâm nga. Hồi đó cách thi cử đã hơi đổi mới, phép học đã có đổi chút canh tàn, chử a, b, dà thấy nhiều người theo học. Năm 16, 17 tuổi cậu thấy người ta theo học Quốc ngữ đã đóng, mới bảm mạnh cùng phụ thân cho theo đường tân học, người cũng theo tinh hiền ky của cậu, cho cậu xoay về lối mới. Từ ấy về sau cậu theo học chữ Quốc-ngữ rồi đến chữ Tây, họ hành hàng ngày có bè tần tới, đến những kỳ thi hạch cậu đều được trúng tuyển, song thân cậu thấy cậu mới theo về tân học một vài năm mà đã được bằng kia giấy nọ, có ý bằng lòng, mới quyết chí cho cậu theo luôn học tập. Năm cậu tuổi đến 20 mới dò được bằng sơ-học pháp-việt, đến kỳ dò rồi thi miết mãi trong cuộc truy hoan, kệ thương người nhớ thân cậu cũng không muôn cho cậu đi xa, mới biếu cậu làm đơn xin bồ một chức phu-giáo một trường trong tỉnh hạt. Khi cậu dắc bồ, gặp phải một cảnh trường ở về miền thượng du, nhân dân hãi con chắt phác, số học trả lại được đóng, hương chire và phu huynh học trả nghe cậu là một người con nhà thế-phicket và lại có ít nhiều tân học thì lại càng kinh vi thè, trọng vi tài, nào bầm cậu thừa thay! nào tảng dương xung tung! những vê tôn trọng xung hó dò làm cho cậu dắc chí vinh vang lại thêm vinh vang dắc chí nữa! Trong bụng cậu lúc đó tưống minh là ông tiên trong núi, ông phật trong chùa chi mô!! Đại phàm người đời đã sinh trưởng phú quý loi gợp luhn được cảnh ngộ thuận xuôi thi cái tinh thiêu niên dắc chí ai là chẳng tự thánh tự thần! Vì những vê thích mắt sướng tai thường thường vẫn vờ xung quanh mình cậu, rồi sau cậu mới phải làm vào những cảnh khôn tri lao tâm, phải è chè nám ba nám trong vòng tục lụy. Ở chốn sơn lâm, hằng ngày cậu di gó trê vè thi ngoảnh di ngó lại xung quanh mình toàn là những phượng áo vài quần nâu, nói nồng thô bỉ mà cậu thi là một người

đến nước nhà, nào sách nào báo đã thấy xuất bản hàng ngày, cậu quyết chí tu thân mới dè ý kiếm tìm tư tưởng mới, tiễn lương cậu danh dập được bao nhiêu, mua sách mua báo ngày đêm xem đọc. Từ khi cậu hơi nhiệm được tân trào, sách gi báo gi cậu cũng tìm tới cho được, bày giờ ngoài thi giờ dạy trẻ ra thì cậu chỉ xu xoay theo tờ báo quyển sách suốt đêm ngày, không bẽ doái tưởng đến một đinh nghé chơi ngày trước. Cách ăn mặc nói phô của cậu ngày nay lại đổi khác, lúc trước thi quần áo bánh bao nói cười loi lá, mà ngày nay thi quần áo rách mèo tẩm thường nói phô lấm bẽ hóa nhâ, lại có một tinh khái hắng ngày trước nữa là it nòi, ra giữa công chúng thi cậu cứ giữ mặt lâm thính. Anh em thấy cậu ngày trước là một tay ăn chơi mà nay đổi ra một người như tuồng ngày đại thi lấy lam lá cho cậu lầm! Cậu thường thường khuyên cung anh em nên đọc sách xem báo, ngoài ra it nói chuyện gì khác.

Tôi chính là một người bạn thân của cậu. Tri-quá mà tôi cũng chính là một người mới tinh ngô như cậu Tri-quá, tự mình chưa thiệt tình dà dám đánh thức ai, nhưng mà thấy phần nhiều anh em đồng bào đương còn mắc vào cái cảnh ngô như cái cảnh ngô của cậu Tri-quá mà cùi miết mãi mãi trong cuộc, chưa biết tinh ngô mà cùi quá tùng lẩn, cho nên tôi mới thuật lại dòi lời mong rằng anh em mau mau tinh lại. Gần xem nước nhà tràn đường sa sút! xà trồng thế giới muôn trạng thâm thê! anh em ai mà có lòng xót xa chung tộc thương tiếc nhân quần thi mai mau tinh ngô lại như cậu Tri-quá kia, may mà dát diều nhau

dè cùng nhau lo đường hạnh phúc thi vẻ vang biết là bao!!!

Tinh-Ngô

AU CHIC LAGRANDIERE

121 Rue Lagrandière Saigon.

Dòng giày tây và giày thiêu Annam dù kiêu, khéo nhứt, già rẽ.

THUỐC GIA TRYỀN

MÁT THẦM HIỆU

nhà hiệu HOA-SON-LANG ở HANOI

Thuốc DAU-LÂU và CHANG-MAI (TIM-LA) thiết hay, bất kỳ bệnh nặng hay nhẹ uống thuốc này đều hết và không hại đường ruột, không một nhọe nhỏ hết. Cách dùng thuốc thật là rõ và không嗽 cổ họng.

Thuốc LÂU giá: 0 70 một vỉ bệnh nhẹ uống 8 v.v. nặng 10 v.v. LÂU KÈM thiết nặng 15 v.v. thi hối Thuốc CHANG - MAI (TIM-LA) giá ..... 11 50 một vỉ

Bệnh nhẹ uống 3 v.v. nặng 5, 6 v.v. thi hối. Hai bên uống một vỉ.

AI mắc bệnh hó trên đây, xin viết thư tôi sẽ gửi đi ngay theo cách nhanh nhất.

Nếu ở xa không có nhà thuốc thì có thể gửi thư tôi sẽ gửi

Có thể dại nhỏ dùng thuốc rồi

nhà

Về sản phẩm:

1. Xe hơi Citroen 10 ma lực

số trên bảy ngàn

2. Nhà ngói vách đất dè ở và

dè xe hơi.

Hỏi nhà n. 46 Đường Frère Guillermot, ngay nhà thờ Chợ

đại Saigon.

Au bon marché Saigonnais

NGUYỄN THẨM

54, Rue Viénol 54, Saigon

Lys Thượng Hải rồng bò khô 6076, thi thiết tối, mỗi thùng	1p.70
Lys Thượng Hải rồng bò khô 6075 hàng vua	1p.30
Chemise souple co một set	mỗi cái 2.00
Chemise crepon Dentelle hàng vua	2.00
Chemise crepon vancoc hàng vua	2.00
Chemise crepon hàng tốt có 1 col	2.00
Chemise rayure fantaisie tout pareil hai sets	2.00
Peutre velours noir à Huckel à thiết tối	2.00
Peutre marques à Fleches à bord abu, kiểu mới	2.00
Peutre marques à Fleches kiểu mới bord không viền	2.00
Peutre à Delion à kiểu mới, thiết tối, bord viền nhỏ	2.00
Peutre bord nhô có viền kiểu mới	2.00
Casques en liège à Coq Gaulois	4.80, 6.00
Casque en liège à Phung hoàng cầu	4.00
Casque en liège à Phung hoan; Cầu à đồng san giài	4.00
Casquette thiết tối à Hattera màu fantaisie	3.00
Chapeau piqué trắng và kaki người Mèo và con mèo	bord nhô lông và vua
Gậy Tennis à Fleet foot à Yacuting	mỗi đôi 4.00
Máy bát hiệu Rex của nước Suisse thiết tối và/or kiểu mới và/or	logue riêng
Gói đồ theo cách contre-remboursement, qui khác muỗi được mua le thai zin gói trước của tu một phần tiền.	
Mandat để tên NGUYỄN-VĂN-TÔNG Directeur	

lông

Gói đồ theo cách contre-remboursement, qui khác muỗi được mua le thai zin gói trước của tu một phần tiền.

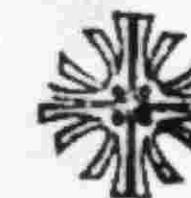
Mandat để tên NGUYỄN-VĂN-TÔNG Directeur

PHOTO KHÁNH-KÝ

54 Boulevard Bonard
-- SAIGON --

Chụp bóng và chuyên
món rơi hình lớn vừa
khéo mà lại rẻ.

30x40 Mẫu đèn từ	\$5.50	cho tờ	8.80
— nâu không phai	7.00	—	9.50
50+60 Mẫu đèn từ	9.00	—	16.00
— nâu không phai	12.00	—	17.00
60+60 Hình vẽ bằng mực tau			80.00

Ai muốn làm màu, thêm tiền tùy lớn nhỏ.

Trong hình muốn sửa đổi chỗ, nêu cũng được.

Qui khách muốn dùng cò nòi thì xin gói hình kiêu, gói mèo giấy thép và khi làm rồi chúng tôi sẽ gói cách lanh hòi, giao ngan rất tiện lâm

Lò-gach moi hiệu

DƯƠNG VĨNH-THẠNH

Nay tôi mới lập lò gach tại «Caisson» làng Long tuyển (Cần-thơ) làm dû các thứ ngói gach.

Như qui ông có muôn dùng xin viết thư cho tôi hay, tôi sẽ chờ tới nhà lập tức.

Gach ngói tại Cần-thơ của tôi tốt hơn hết. Còn giá không mắc

với các khía.

Xin qui ông qui ngài mua thử của bồn hiệu một lần, tôi thi

giúp cho người đồng-bang, hàng xóm qui ông có quyền trả lại

và xin dung nhờ tôi hiệu tem tôi sữa.

Chủ-nhơn
Dương-vân-Quân
Long-tuyển Cần-thơ

Truyện Tàu

Ngô-Việt Xuân-Thu

Mới xuất bản lần đầu. Mua
số M 300 tại Nhà-in Báo-

Tàu.

23 Đường Filippini.

Bán

1. Xe hơi Citroen 10 ma lực
số trên bảy ngàn

2. Nhà ngói vách đất dè ở và

dè xe hơi.

3. Lô - THIEN-CHUOC.

nhà số 50 Rue SATINAY - SAIGON

Một lò làm gach máy Phú-Hữu.

Xin các qui-nghi bồn Bội
lò làm gach máy Phú-Hữu

Société anonyme des Tuileries et
Briqueteries Mécaniques de Phu-

Huu Can-tho) đóng góc trùm

bàu đầu tại hội quán ở đường

Trường-Bô Cần-tho hay là tại

các nhà Banque Đông-pháp.

Chánh chủ Hội-tri sự tạm.

VÀ-HINH-THO

Tiệm - THAN-CHUNG - thi

phai sô lóng cho ai này

đều biết - THAN-CHUNG -

là một cái xe quan-đẹp

lên Ban-Philippines!

